

ОБЩИНСКИ КРЪГ НА ОЛИМПИАДАТА ПО МАТЕМАТИКА
16. 03. 2008г.

XI клас

Зад.1 Сумата от първите десет члена на аритметична прогресия е 140, а произведението на втория и деветия член е 147. Намерете прогресията.

(7 точки)

Зад.2 Трапецът ABCD ($AB \parallel CD$, $AB > CD$) е вписан в окръжност с радиус R .

а) Докажете, че ако в трапеца може да се впише окръжност, то малката основа, височината и голямата основа са последователни членове на геометрична прогресия.

б) Намерете малката основа, бедрото и лицето на трапеца, ако голямата основа AB служи за диаметър на описаната окръжност и $\sphericalangle ACD = \alpha$.

(7 точки)

Зад.3 Геометричната прогресия $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n, \dots$ е с положителни членове и частно q , а аритметичната прогресия $b_1, b_2, b_3, \dots, b_n, \dots$ е растяща с разлика d . При какво условие уравненията

$b_1 + \log_{\sqrt[q]{y}} a_n = b_n + \log_{\sqrt[q]{y}} a_1$ и $x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{4} - \frac{x^4}{8} + \dots + (-1)^{n-1} \cdot \frac{x^n}{2^{n-1}} + \dots = \frac{1}{2}$ ще бъдат еквивалентни?

(7 точки)

Време за работа-4,5 часа.

Желаем Ви успех!

ОБЩНСКИ КРЪГ НА ОЛИМПИАДАТА ПО МАТЕМАТИКА
16. 03. 2008г.

Указание за проверка

XI клас

Зад.1 Съгласно условието на задачата $\begin{cases} 2a_1 + 9d = 28 \\ (a_1 + d)(a_1 + 8d) = 147 \end{cases}$ **(2 точки)**, откъдето

$\left(\frac{28-7d}{2}\right)\left(\frac{28+7d}{2}\right) = 147$ **(1 точка)** $\Rightarrow d = \pm 2$ **(2 точки)** $\Rightarrow a_1 = 5$ или $a_1 = 23$ **(2 точки)**. Прогресията е 5,7,9,... или 23,21,19,....

Зад.2 а) Щом трапецът е вписан в окръжността, то той е равнобедрен, т.е. $BC=AD$ **(1 точка)**. Ако трапецът е описан около окръжност, то $AB+CD=BC+AD=2AD$ **(1 точка)**. Ако DH е височината на трапеца, то $DH^2 = AD^2 - AH^2 = \left(\frac{AB+CD}{2}\right)^2 - \left(\frac{AB-CD}{2}\right)^2 = AB \cdot CD$, с което твърдението е доказано **(1 точка)**.

б) Тъй като $\sphericalangle ACD = \alpha$, то $\widehat{AD} = \widehat{BC} = 2\alpha \Rightarrow \widehat{CD} = 180^\circ - 4\alpha \Rightarrow \sphericalangle DAC = 90^\circ - 2\alpha$ **(1 точка)**.

От синусова теорема намираме $CD = 2R \sin(90^\circ - 2\alpha) = 2R \cos 2\alpha$ и $AD = 2R \sin \alpha$ **(1 точка)**.

$$\Rightarrow DH^2 = AD^2 - \left(\frac{AB-CD}{2}\right)^2 = 4R^2 \sin^2 \alpha - R^2(1 - \cos 2\alpha)^2 = 4R^2 \sin^2 \alpha - 4R^2 \sin^4 \alpha = R^2 \sin^2 2\alpha$$

$$\Rightarrow DH = R \sin 2\alpha$$
 (1 точка)

$$\Rightarrow S_{ABCD} = \frac{(AB+CD) \cdot DH}{2} = 2R^2 \cos^2 \alpha \sin 2\alpha$$
 (1 точка).

Зад.3 Уравнението (1) $b_1 + \log_{\sqrt[q]{y}} a_n = b_n + \log_{\sqrt[q]{y}} a_1$ има смисъл при $y > 0$, $y \neq 1$ **(1 точка)**. Извършваме

преобразувания и получаваме $b_1 + \log_{\sqrt[q]{y}} a_n = b_n + \log_{\sqrt[q]{y}} a_1 \Leftrightarrow \log_{\sqrt[q]{y}} \frac{a_n}{a_1} = b_n - b_1 \Leftrightarrow$

$$(\sqrt[q]{y})^{b_n - b_1} = \frac{a_n}{a_1} \Leftrightarrow y = \left(\frac{a_n}{a_1}\right)^{\frac{d}{b_n - b_1}} = \left(\frac{a_1 q^{n-1}}{a_1}\right)^{\frac{d}{b_1 + (n-1)d - b_1}} = q^{\frac{(n-1)d}{(n-1)d}} = q$$
 (1 точка). Тъй като $q > 0$ и $q \neq 1$, то

$y = q$ е единственото решение на уравнението **(1 точка)**.

Лявата страна на уравнението (2) $x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{4} - \frac{x^4}{8} + \dots + (-1)^{n-1} \cdot \frac{x^n}{2^{n-1}} + \dots = \frac{1}{2}$ е сума на

безкрайната геометрична прогресия $x, -\frac{x^2}{2}, \frac{x^3}{4}, -\frac{x^4}{8}, \dots, (-1)^{n-1} \cdot \frac{x^n}{2^{n-1}}, \dots$ с първи член x и частно

$$\frac{-x^2}{x} = -\frac{x}{2}$$
 (1 точка). Ако $\left|-\frac{x}{2}\right| < 1 \Leftrightarrow |x| < 2 \Leftrightarrow x \in (-2; 2)$, то сумата $S = \frac{x}{1 - (-\frac{x}{2})}$ **(1 точка)**.

$$\text{Уравнението } x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{4} - \frac{x^4}{8} + \dots + (-1)^{n-1} \cdot \frac{x^n}{2^{n-1}} + \dots = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{2x}{2+x} = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{2}{3} \in (-2; 2)$$
 (1 точка).

Следователно уравненията (1) и (2) ще бъдат еквивалентни, ако $q = \frac{2}{3}$ **(1 точка)**.